

Jemielity, Witold

Parafie w Łomży

"Studia Łomżyńskie", 10, 1999, s. [97]-109

Zdigitalizowano w ramach projektu pn. Budowa platformy "Podlaskie Czasopisma Regionalne", dofinansowanego z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (umowa SONB/SP/465121/2020).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Udostępniono do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JEMIELITY WITOLD (Łomża)

Parafie w Łomży

WSTĘP

W XIV wieku na tereny Wschodniego Mazowsza przybyli osadnicy i założyli wiele parafii, m.in. w Łomży. Przez około sześćset lat była to jedyna parafia w mieście pomimo wzrostu liczby ludności. Po drugiej wojnie światowej nastąpił szybki rozwój miasta, zwłaszcza gdy w 1975 r. stało się województwem. Wynikła konieczność wydzielenia terytoriów nowych parafii i budowy kościołów. Ostateczną decyzję w tych sprawach podejmowała władza duchowna, wydając stosowne dokumenty. Starsi mieszkańcy miasta mogli należeć do kilku kolejnych parafii. W jednej otrzymywać chrzest, w innej przystępować do pierwszej komunii, bierzmowania, zawierać małżeństwo. Niekiedy mają trudności z odnalezieniem miejsca ksiąg metrykalnych własnych i swoich dzieci. Ułatwi im to niniejsze opracowanie. W parafiach łomżyńskich pracowali liczni proboszczowie i wikariusze. Zacierają się w pamięci ich nazwiska, szczególnie gdy dawno odeszli. A przecież zasłużyli się dla społeczności miasta. Dobrze jest przypomnieć tych kapłanów, i to z lat odległych. Wiele trudu wiąże się z budową nowych kościołów i restauracją dawnych; warto i o tym wspomnieć. Opracowanie składa się więc z trzech części: terytoria parafii, duchowieństwo i świątynie. Ujmuje stan od lat dwudziestych do końca 1998 r.

I. TERYTORIA PARAFII

Parafia w Łomży swoimi początkami nawiązuje do grodu w Starej Łomży z XI wieku. W końcu XIV wieku istniała parafia z kościołem na miejscu klasztoru Ojców Kapucynów. Od 1526 r. parafialnym stał się kościół św. Michała Archanioła, obecna katedra. Do 1972 r. była jedyną parafią w mieście. Obejmowała terytorium Łomży i okoliczne wioski. W 1972 r. należały do niej: Łomża, Bożenica 8 km, Gielczyn 7, Janowo 5, Jednaczewo 4, Konarzyce 5, Kraska 3, Kupiski Stare 5, Kupiski Nowe 7, Łochtynowo 6, Łomżyca 3, Podgórze 9, Siemień Nadrzeczny 6, Siemień Nowy 8, Stara Łomża 3 i Zawady 3 km.

Od 1 stycznia 1972 r. przy klasztorze Ojców Kapucynów powstał samodzielny wikariat a od 1 marca 1978 r. pełna parafia pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej. Granica nowej parafii przebiegała od południa środkiem ulic: Sikorskiego (od Narwi), Senatorskiej, południową częścią Placu Żeglickiego, Buczka, Placu Kościuszki, strona prawa - Pięknej, Stacha Konwy, Nadnarwiańskiej do rzeki Łomżyczki, od północy rzeką Narew. Ponieważ nowa parafia nie posiadała własnego kościoła, Zakon Ojców Kapucynów użyczył swego kościoła i innych lokali do celów duszpasterskich. Księgi metryczne prowadzono już od 1972 r.¹ Tak zakreślone terytorium parafii przetrwało bez zmian do końca 1998 r.

Oficjalne zabiegi o utworzenie kolejnej parafii w zachodnio-południowej części miasta rozpoczęto w 1957 r. Dopiero jednak po dwudziestu latach można było przystąpić do budowy kościoła a w 1978 r. rozpocząć własną obsługę duszpasterską w formie samodzielnego wikariatu na wydzielonym terenie. Pełną parafię utworzono 1 stycznia 1982 r. Jej granica przebiegała w mieście od ulicy Nowogrodzkiej (od domów nr 29 i nr 46) między osiedłami Parkowym i Młodych, następnie Waltera i Słonecznym oraz torem kolejowym. Do nowej parafii włączono wioski: Bożenicę, Kupiski Nowe, Kupiski Stare, Janowo, Łochtynowo, Kraskę Dużą i Kraskę Małą. Księgi metryczne prowadzono już od 1978 r. Parafia otrzymała wezwanie św. Brunona z Kwerfurtu².

W latach osiemdziesiątych powstało wielkie osiedle mieszkaniowe „Jantar”. Wielokrotne starania władz kościelnych i miejscowej ludności spowodowały 20 czerwca 1981 r. utworzenie samodzielnego ośrodka duszpasterskiego. Pełna parafia powstała 1 grudnia 1985 r. i przyjęła wezwanie Miłosierdzia Bożego. Jej terytorium wydzielono w całości z parafii katedralnej. Granica nowej parafii przebiegała, poczynając od granic miasta Łomży: środkiem ulicy Szosa Zambrowska do ulicy Generała Sikorskiego, następnie środkiem ulicy Generała Sikorskiego do torów kolejowych, dalej zaś torami kolejowymi aż do granic miasta. Włączono też wioski: Konarzyce, Gielczyn, Zawady Przedmieście i Zawady Wies³. Akta metryczne spisywano od 1981 r.

Kontynuowana rozbudowa Osiedla mieszkaniowego w południowej części miasta Łomży spowodowała szybki wzrost liczby wiernych w parafii Miłosierdzia Bożego. Po kilku latach starań, w 1987 r. uzyskano zezwolenie władz państwowych na budowę nowego kościoła. Wzniesiono tymczasową kaplicę umożliwiającą spełnianie wszystkich czynności duszpasterskich. Dnia 24 września 1988 r. ustanowiono przy niej samodzielny ośrodek duszpasterski pod nazwą Bożego Ciała. Granica podziału parafii przebiegała ulicą Gwardii Ludowej poczynając od ulicy Świerczewskiego aż do Szosy Zambrowskiej. A zatem do ośrodka duszpasterskiego należały: Osiedle Łomża-Południe III i Osiedle Łomża-Południe IV oraz ulica Świerczewskiego od ulicy Gwardii Ludowej do granic miasta a także wioski: Gielczyn, Konarzyce, Zawady Przedmieście i Zawady

¹ Rozporządzenia Urzędowe Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej (skrót: RUŁKD) 5(1979) s. 4.

² RUŁKD 12(1976) s. 35; 9-10(1978) s. 52; 2(1982) s. 52.

Wieś. W ośrodku duszpasterskim spełniano wszystkie czynności duszpasterskie: liturgiczne, sakramentalne, katechetyczne, obsługę chorych, śluby, pogrzeby oraz wszelkie rodzaje apostołstwa; oczywiście prowadzono i księgi metryczne. Dnia 3 grudnia 1989 r. powstała tu pełna parafia pod wezwaniem Bożego Ciała, na wymienionym wyżej terytorium. Wydzielono ją całkowicie z obszaru parafii Miłosierdzia bożego⁴.

W związku z dalszym rozwojem południowej części miasta, w 1994 r. podjęto starania o lokalizację nowego miejsca kultu na pograniczu parafii Bożego Ciała i parafii Miłosierdzia Bożego. Po nabyciu na własność Diecezji placu na osiedlu Wyzwolenie, dnia 16 października 1995 r. biskup Juliusz Paetz pobłogosławił tam plac i postawiono krzyż. Wkrótce zbudowano kaplicę tymczasową i 21 września 1996 r. oddano do użytku. Od dnia następnego, to jest 22 września jej obsługę powierzono ks. Andrzejowi Godlewskiemu, wikariuszowi parafii Bożego Ciała. Pomocą służyli mu księża z obu parafii: w pierwszą i trzecią niedzielę z Bożego Ciała, w dwie pozostałe niedziele z Miłosierdzia Bożego. W kaplicy udzielano chrztu i błogosławiono małżeństwa. Księgi metryczne chrztów, małżeństw i zmarłych prowadzono w parafii Bożego Ciała. Kaplica służyła wiernym obu wspomnianych parafii i nie miała wyodrębnionego terytorium. Samodzielną parafię pod wezwaniem Krzyża Świętego utworzono 22 czerwca 1997 r. Powstała z terytorium parafii Miłosierdzia Bożego i parafii Bożego Ciała.

Granica pomiędzy parafią Miłosierdzia Bożego i parafią Krzyża Świętego biegła w sposób następujący: od Szosy Zambrowskiej Aleją Piłsudskiego od ulicy Rycerskiej, następnie środkiem ulicy Rycerskiej, dalej przesmykiem pomiędzy blokami nr 5 i nr 3 z ulicy Rycerskiej aż do ulicy Mazowieckiej, dalej środkiem ulicy Mazowieckiej do ulicy Zawadzkiej. Od ulicy Zawadzkiej - ulicą Żeromskiego, przy czym obie jej strony należały do nowej parafii, dalej pomiędzy blokiem nr 4 z ulicy Prusa a blokiem nr 2 z ulicy Żeromskiego do ulicy Staffa, następnie pomiędzy blokami z ulicy Staffa nr 8 i nr 10 z jednej strony a blokami nr 12 i nr 14 z drugiej strony do Alei Piłsudskiego. Do parafii Krzyża Świętego należała część miasta położona w kierunku południowym od podanego wyżej rozgraniczenia. Granica pomiędzy parafią Bożego Ciała i parafią Krzyża Świętego biegła w następujący sposób: od Alei Piłsudskiego pomiędzy blokami nr 3 i nr 5 z ulicy Małachowskiego z jednej strony a blokami nr 8 i nr 10 z ulicy Niemcewicza z drugiej strony, następnie ulicą Niemcewicza pomiędzy posesją Szkoły Podstawowej nr 10 a blokami nr 1 i nr 5 z ulicy Niemcewicza oraz blokami nr 35 i nr 31 z ulicy Przykoszarowej do ulicy Przykoszarowej, dalej ulicą Przykoszarową w kierunku wschodnim. Do parafii Krzyża Świętego należała część miasta na wschód od podanego rozgraniczenia. Parafia korzystać miała zasadniczo z łomżyńskiego cmentarza komunalnego; w wypadku posiadania już grobów rodzinnych, również z cmentarza grzebalnego parafii katedralnej w Łomży⁵.

³ RULKD 4(1985) s. 52.

⁴ Łomżyńskie Wiadomości Diecezjalne (skrót: ŁWD) 3(1988) s. 110; 4(1989) s. 58.

⁵ ŁDW 3(1996) s. 40; 2(1997) s. 112.

W związku z utworzeniem nowej parafii Krzyża Świętego i połączoną z tym reorganizacją granic parafii Miłosierdzia Bożego oraz parafii Bożego Ciała, od 22 czerwca 1997 r. przyłączono do parafii Bożego Ciała terytorium, na którym znajdowały się bloki mieszkalne nr 2, nr 4, nr 6, nr 8 i nr 10 z ulicy Staffa wyłączając je z parafii Miłosierdzia Bożego⁶.

Kolejne zmiany dotyczyły terytorium parafii św. Brunona z Kwerfurtu, utworzonej w 1982 r. W celu zapewnienia łatwiejszego spełniania praktyk religijnych, a przede wszystkim uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. mieszkańcom wiosek położonych w znacznej odległości od kościoła parafialnego św. Brunona, w 1987 r. podjęto decyzję wybudowania kaplicy w Kupiskach. Wzniesiono ją w latach 1988-1992. Od dnia poświęcenia kościoła, a więc od 16 października 1989 r. w Kupiskach w niedziele była sprawowana Msza św. Od 29 czerwca 1992 r. przy tymże kościele powstał samodzielny ośrodek duszpasterski, w którym podjęto prowadzenie stałego duszpasterstwa; od tego czasu spisywano księgi metryczne. Dnia 29 listopada 1992 r. powstała pełna parafia pod wezwaniem św. Jadwigi Śląskiej. Nowa parafia powstała w całości z terytorium parafii św. Brunona poprzez jej podział i objęła terytorium miejscowości: Kupiski Nowe, Kupiski Stare (bez Kolonii położonej za lasem obok wsi Janowo) i Bożenicę. Wkrótce parafia założyła własny cmentarz⁷.

W 1994 r. zostały podjęte starania o lokalizację nowego miejsca kultu w kierunku południowej części parafii św. Brunona. Jesienią 1995 r. zaczęto budowę nowej świątyni, którą pobłogosławiono 15 grudnia 1996 r. i przekazano do użytku wiernym. Od dnia konsekracji kościoła, to jest od 17 sierpnia 1997 r. powstała tutaj parafia pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej. Wydzielono ją z terytorium parafii św. Brunona i parafii Bożego Ciała. Granica pomiędzy parafią św. Brunona i parafią NMP Częstochowskiej biegła wzdłuż torów kolejowych przecinających ulicę Poznańska pomiędzy domami nr 76 i nr 82 w kierunku Alei Legionów. Granica pomiędzy parafią Bożego Ciała i parafią NMP Częstochowskiej biegła torami kolejowymi w kierunku południowym, dalej przesmykiem pomiędzy posesjami, na których znajdowały się zabudowania oznaczone numerami 145 i 147 przy Alei Legionów do ogródków działkowych, następnie pomiędzy terenem ogródków działkowych a posesją z zabudowaniami oznaczonymi numerami 145 i 147 do Szosy Mężenińskiej, dalej Szosą Mężenińską do numeru 3. Ponadto do parafii NMP Częstochowskiej włączono wioski Kraszkę Małą i Łochtynowo z parafii św. Brunona oraz wieś Konarzyce z parafii Bożego Ciała. Nowa parafia miała korzystać zasadniczo z łomżyńskich cmentarzy komunalnych; w wypadku posiadania już grobów rodzinnych również z cmentarza grzebalnego parafii katedralnej⁸.

W Łomży są dwa kościoły rektoralne, bez uprawnień parafialnych: Wniebowzięcia NMP i Sióstr Benedyktynek. Po powstaniu styczniowym do Królestwa Polskiego

⁶ ŁWD 2(1997) s. 114.

⁷ ŁWD 4(1992) s. 37.

⁸ ŁWD 3(1997) s. 56.

licznie napłynęli urzędnicy z Cesarstwa Rosyjskiego, wyznania prawosławnego. W czasie pierwszej wojny światowej większość prawosławnych odeszła do Cesarstwa. W Łomży pozostała dawna cerkiew, którą w okresie międzywojennym przejęli katolicy⁹. Przed i po drugiej wojnie był tu kościół młodzieżowy, zależny od parafii katedralnej. Od 31 grudnia 1985 r. utworzono tutaj kościół rektoralny. Wyłączono go spod jurysdykcji proboszcza parafii katedralnej i powierzono administrację rektorowi. Kościół nie posiada wydzielonego terytorium, rektor nie prowadzi ksiąg metrycznych, nie posiada uprawnień do udzielania chrztu i błogosławienia małżeństw. Jedynie odprawia Msze św. dla wiernych, którzy zechcą przyjść¹⁰. Zakonnice przybyły do Łomży w 1628 r. Przy kościele przebywa na stałe ksiądz, w niedziele, święta i codziennie odprawia Mszę św. dla przybywających osób¹¹. Na terenie parafii katedralnej jest kaplica dojazdowa w Podgórzu. Jej budowę rozpoczęto w 1989 r. Ksiądz z katedry dojeżdża tam w każdą niedzielę. Chrzty, śluby i pogrzeby odbywają się w kościele katedralnym.

II. DUCHOWIEŃSTWO

1. Parafia katedralna

Ilość duchownych w parafii zależała od liczby wiernych i szkół. W okresie międzywojennym rozróżniano wikariuszy, prefektów-wikariuszy przykatedralnych i prefektów samodzielnych. Pierwsi zajmowali się obsługą świątyni a nie uczyli religii w szkołach, drudzy chodzili do szkół i okazjonalnie pomagali przy parafii, trzeci nie mieli formalnych powiązań z parafią. Po wojnie nadal rozróżniano wikariuszy i prefektów- wikariuszy a w wykazach pomijano prefektów samodzielnych. Od lat sześćdziesiątych pozostali tylko wikariusze. W parafii św. Michała Archanioła było: 1920 r. 2 wikariusze i 3 prefektów, 1921 r. - 3 i 5, 1922 r. - 3 wikariuszy, 6 prefektów-wikariuszy i 4 prefektów, 1923 r. odpowiednio 3, 6 i 5, 1924-1925 r. - 3, 8 i 4, 1926 r. - 2, 7 i 5, 1927 r. - 2, 6 i 3, 1928 r. - 2, 7 i 2, 1929 r. - 2, 6 i 1, 1931-1936 r. - 3, 6 i 3, 1937 r. - 4, 5 i 0, 1938-1939 r. - 4, 6 i 0. Po wojnie: 1948-1950 r. - 2 wikariuszy i 5 prefektów- wikariuszy, 1953 r. - 3 i 3, 1959 r. - 4 i 3, 1964 r. 7, 1972 r. - 6, 1975 r. - 4, 1985 r. - 4, 1992 r. - 4, 1998 r. - 4 wikariuszy. Liczba parafian: 1900 r. - 12605, 1914 r. - 13200, 1920 r. - 17540, 1925 r. - 20280, 1930 r. - 21100, 1935 r. - 19950, 1939 r. - 20000, 1948 r. - 18497, 1959 r. - 18875, 1975 r. - 26000, 1985 r. - 18700, 1992 r. - 13500, 1998 r. - 11805 wiernych.

Proboszczowie. 1) Józef Lendo ur. 22 11 1836, wyśw. 30 08 1859 w Sejnach. 1912 - 16 05 20 proboszcz w Łomży, tutaj zmarł jako proboszcz. 2) Saturnin Rostkowski ur. 24 04 1881 w Kruszewie, wyśw. 10 07 1904 w Sejnach. Wikariusz:

⁹ W. Jemielity, Łomżyński Dziekanat Prawosławny, *Studia Teologiczne* 14(1996) s. 181-207.

¹⁰ ŁWD I(1986) s. 47.

¹¹ RULKD 12(1978) s. 25.

Krasnybór, Lachowo, Łomża, Bargłów, Kobylin, Zambrów. Proboszcz: Kuczyn, Wysokie Mazowieckie, 26 - XI 29 Łomża, Bargłów, Piekuty, zmarł 6 09 50. 3) Stanisław Szczęsnowicz ur. 13 04 1867 w Augustowie, wyśw. 24 06 1890 w Sejnach. Wikariusz: Mały Płock, Suwałki. Proboszcz: Wiżajny, Bakalarzewo, Suwałki, 1 11 29 - 24 03 44 Łomża, gdzie zmarł jako proboszcz. 4) Henryk Betto ur. 7 11 1866 w Rudawce, wyśw. 21 06 1911 w Sejnach. Wikariusz: Tykocin, Janówka, Suwałki, 1919 - 45 rektor Seminarium Duchownego w Łomży, 18 04 44 - 10 07 52 proboszcz w Łomży, potem w Czyżewie, gdzie zmarł 1 10 65. 5) Antoni Roszkowski ur. 17 02 1894 w Roszkach Sączkach, wyśw. 10 06 17 w Łomży. Wikariusz: Płonka, studia, 26 - 29 prefekt gimnazjum Unitas w Łomży, 26 - 29 wykładał w Seminarium Duchownym, 26 - 39 redaktor pisma diecezjalnego. Proboszcz: Chlebotki, Jedwabne, 10 07 52 - 21 10 72 w Łomży, gdzie zmarł jako proboszcz. 6) Paweł Ołędzki ur. 6 11 14 w Ciechanowcu, wyśw. 13 07 41 w Łomży. Wikariusz: Małkinia, Łomża, pracownik Kurii Diecezjalnej, Sokoły. Proboszcz: Miastkowo, Sokoły, 12 03 73 - 17 06 78 Łomża, Kulesze Kościelne, emeryt, zmarł 2 09 95 w Łomży. 7) Eugeniusz Chyliński ur. 1 01 24 w Wyszomierzu, wyśw. 22 06 52 w Łomży. Wikariusz: Augustów, Kobylin, Ostrołęka, Łomża, Rutki. Proboszcz: Rutki, Sokoły, 19 06 78 - 25 06 85 Łomża, Kadzidło. 8) Piotr Faltyń ur. 23 05 40 w Suchejwsi, wyśw. 19 05 63 w Łomży. Wikariusz: Lachowo, Przerośl, Miastkowo, Łapy, Augustów. Proboszcz: Wiżajny, 25 06 85 - 1 02 86 Łomża, Łapy. 9) Henryk Gołaszewski ur. 9 08 33 we Wdzieńkoniu I, wyśw. 8 09 57 w Łomży. Wikariusz: Jelonki, studia, pracownik Kurii Diecezjalnej i Sądu Biskupiego w Łomży. Proboszcz: 23 03 86 - 1 07 98 Łomża, Zambrów. 10) Antoni Boszko ur. 6 06 42 w Starej Kamiennej, wyśw. 4 06 66 w Łomży. Wikariusz: Bakalarzewo, Śniadowo, studia, pracownik Kurii i profesor Seminarium Duchownego, od 1 07 98 proboszcz w Łomży.

Wikariusze (w porządku alfabetycznym). Balukiewicz Witold 20 - 21, Biniewski Józef 14 08 59 - 7 01 61, Bobowski Jerzy 20 06 81 - 1 08 82, Bruliński Stanisław 19 06 82 - 1 09 85, Chmielewski Edmund 19 06 80 - 1 09 86, Choromański Zbigniew 1 09 93 - 1 07 94, Chyliński Eugeniusz 17 07 59 - 11 07 68, Czajkowski Eugeniusz 10 12 75 - 30 07 76, Czajkowski Franciszek 25 02 50 - 17 05 51, Denisiuk Mirosław 1 09 86 - 1 09 87, Dmochowski Bolesław 23, Dobek Jan 15 07 52 - 8 07 61, Dziermejko Ignacy 1 07 61 - 12 07 67, Filipkowski Marian 26 06 69 - 7 08 74, Garbulewski Andrzej 1 09 86 - 1 07 88, Godlewski Bolesław 15 06 36 - 1 08 38, Godlewski Zdzisław 1 12 90 - 1 07 92, Gołaszewski Henryk 8 07 66 - 1 07 72, Gołaszewski Mieczysław 12 11 73 - 17 06 78, Gołębiewski Eugeniusz 12 11 64 - 19 12 68, Grochowski Jan 28 06 63 - 26 06 70, Hamerszmit Kazimierz 4 08 52 - 14 08 59, Haraburda Florian 21 - 22, Jakacki Stanisław 1 09 49 - 15 07 52, Januszewski Józef 39 - 1 07 46, Jaroszewski Zbigniew 1 09 95 - 4 06 97, Jemielity Witold 3 09 66 - 23 09 67, Kaczorowski Kazimierz 26 06 70 - 3 02 72, Kaczyński Krzysztof 1 09 85 - 1 09 86, Karwowski Krzysztof od 25 08 98, Klimaszewski Szymon 1 07 90 - 1 09 95, Konstantynowicz Stanisław 1 01 27 - 1 10 30, Kotowski Jarosław 12 12 96 - 25 08 98,

Kowalczyk Jan 1 09 47 - 18 01 49, Krajewski Wincenty 1 10 30 - 30 09 33, Kubrak Janusz 1 07 87 - 1 07 89, Lewszyk Mieczysław 1 08 47 - 21 08 49, Lisik Janusz Ryszard 19 07 68 - 26 05 70, Liszewski Bolesław 1 08 66 - 4 07 72, Lubak Jerzy 1 07 89 - 1 12 90, Łaguna Mariusz 1 09 95 - 9 09 97, Łatwajtis Stanisław 19 06 82 - 1 09 84, Łapiński Edward 33 - 34, Łuniewski Aleksander 1 12 29 - 18 06 30, Łupiński Czesław 3 07 36 - 1 09 38, Makowski Tadeusz 4 07 72 - 12 03 73, Marcinanis Klemens 23 03 19 - 1 10 20, Miklaszewicz Stanisław 1 01 49 - 1 02 50, Milanowski Józef Tadeusz 3 07 74 - 15 09 75, Myszkowski Jarosław 18 06 95 - 1 07 95 i 3 09 97 - 25 08 98, Najda Bogdan 30 08 96 - 12 12 96, Ogórkis Józef 1 09 88 - 1 07 92, Olędzki Paweł 1 08 45 - 15 07 48, Olszewski Romuald 30 06 62 - 1 08 66, Olszewski Waclaw 1 08 38 - 9 02 42, Ołdak Jan 26 06 70 - 17 06 78, Orłowski Mirosław 1 09 84 - 1 09 85, Ostalczyk Leon 1 10 33 - 15 06 36, Ostaszewski Andrzej 1 09 92 - 1 09 93, Parakiewicz Zenon 1 09 85 - 1 07 86, Pogorzelski Adolf 8 05 51 - 1 07 61, Prószyński Stanisław 1 09 36 - 1 02 43, Rogiński Józef 23 - 26 administrator, Rogowski Stanisław 8 07 61 - 12 05 67, Roszkowski Jan 1 07 61 - 28 06 63, Rynkiewicz Tadeusz 1 09 88 - 1 07 89, Ryszewski Artur od 25 08 98, Sadowski Frumencjus 7 09 63 - 8 07 66, Sakowicz Romuald 26 10 67 - 4 07 72, Scech Stanisław 2 10 70 - 3 07 74, Schneider Jacek od 1 07 98, Sędziak Zygmunt 2 09 67 - 27 06 73, Sobotka Paweł 1 09 94 - 1 07 95, Sołtysik Tadeusz 1 09 86 - 1 09 88, Staniewicz Franciszek 13 - 20, Stefaniak Jarosław 1 07 89 - 1 09 90, Suchta Tadeusz od 25 08 97, Szymborski Stanisław 20 11 82 - 1 09 86, Szubzda Walerian 1 09 38 - 1 08 47, Szumowski Marian Ryszard 1 02 24 - 16 10 28, Szwaluk Antoni 21, Śleszyński Dariusz 17 06 78 - 1 09 80, Śleszyński Jerzy 4 07 72 - 29 05 80, Uradziński Stanisław 5 11 91 - 17 06 95, Waldman Bolesław 1 07 34 - 31 08 35, Warakomski Antoni XI 28 - VIII 30, Wądołowski Kazimierz 1 09 95 - 25 08 97, Wiśniewski Antoni 22, Wnorowski Wiesław 1 07 92 - 1 09 93, Wysocki Stanisław 3 07 74 - 19 06 82, Wyzner Józef 17 06 78 - 19 06 82, Zabielski Piotr 15 09 78 - 20 06 81, Zajkowski Waclaw Grzegorz 1 09 35 - 3 07 36, Zarzecki Bolesław 1 08 38 - 1 09 39, Żebracki Władysław 10 10 30 - 1 06 33, Żelaźnicki Jan 8 10 28 - 1 11 29 Żelaźnicki Kazimierz 19 06 80 - 1 09 82.

Wikariusze przykatedralni i prefekci. Bagiński Henryk 24 - 26, 34, Betto Henryk 22 - 23, Bogacki Wincenty 22 - 25, Czajkowski Jan 27, Czyżewski Stanisław 22, Dmochowski Stanisław 21 - 25, Dobkowski Bolesław 34 - 62, Gawędzki Antoni 21 - 22, Gołębiewski Józef 47 - 61, Grodzki Eugeniusz 28 - 33, Hellon Józef 21, Idżkowski Józef 28 - 30, Jasionowski Marian 30 - 38, 48 - 50, Kłapkowski Władysław 31, Kłoskowski Eugeniusz 27 - 33, Łada Aleksander 29 - 33, Makulec Władysław 31 - 32, Mąkowski Władysław 26 - 30, Mieszko Mikołaj 24 - 26, Myszczyński Michał 33 - 37, Okoniewski Henryk 27 - 39, do 49, Perkowski Józef 25 - 26, Pianko Piotr 22 - 27, Piaszczyński Michał 19 - 25, Przybiński Jan 20 - 21, Roszkowski Antoni 21 - 29, Roszkowski Józef 22 - 29, Sidorowicz Kazimierz 20 - 21, Skarzyński Zygmunt 23 - 27, Skomoroszko Józef 22 - 26, Srzednicki Aleksander 17 - 25, Szepietowski Władysław 23 - 25, Śliwowski Jan 31 - 33, Tyszka Jan 33 - 39, 45 - 61, Waldman

Bolesław 35 - 39, Wądołowski Franciszek 20 - 26, Wierzbicki Jan 22 - 23, Wierzbowski Julian 33 - 38.

2. Parafia Ojców Kapucynów

Parafia pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej powstała przy klasztorze. Zakonnicy nadal zachowują swoją regułę a spośród nich biskup mianował proboszczów i wikariuszy; inni Kapucyni też pomagali w duszpasterstwie, podobnie jak to było i przed założeniem parafii. Kilku ojców uczyło równocześnie w szkołach średnich, umiejscowionych licznie na tym terenie, jeden zakonnik był kapelanem szpitala. Ojcowie zmieniali się dosyć często. Liczba parafian: 1972 r. - 4000, 1985 r. - 4150, 1992 r. - 2640, 1993 r. - 2558, 1994 r. - 2640, 1998 r. - 2800.

Proboszczowie: 1). Gerard Czesław Iwanicki, ur. 30 06 1931 w diecezji sandomierskiej, wyśw. 07 07 57, w Łomży 1 01 72 - 13 09 76. 2). Wiesław Mieczysław Sujak ur. 27 05 21 w diecezji warmińskiej, wyśw. 25 06 50, w Łomży 13 09 76 - 09 08 79. 3). Mieczysław Stefan Kowalik ur. 08 07 26 w Łomży, wyśw. 01 08 54, w Łomży 09 08 79 - 31 07 85. 4) Marian Puta ur. 05 01 45 w diecezji sandomierskiej, w Łomży 31 07 85 - 03 08 91. 5) Zbigniew Zdanowicz ur. 12 08 71 w diecezji białostockiej, wyśw. 11 12 88, w Łomży 03 08 91 - 04 08 94. 6) Kazimierz Śnieg ur. 03 03 60 w diecezji gorzowskiej, w Łomży 04 08 94 - 29 09 97. 7) Tadeusz Trojanowski ur. 31 01 52 w Łomży, wyśw. 25 05 77, w Łomży od 29 09 97.

Wikariusze: Jan Bońkowski 01 01 72 - 26 09 73, Cezary Wojczuk 26 09 73 - 25 06 77, Franciszek Pietruch 25 06 77 - 28 08 78, Eugeniusz Nowacki 28 08 78 - 05 08 80, Andrzej Wiwatowski 05 08 80 - 01 09 84, Marek Pasiut 04 09 84 - 1988, Kazimierz Śnieg ... - 01 08 91, Ryszard Matyka 16 08 94 - 28 07 97, Jarosław Antoniak 01 08 97 - .. 08 98, Krzysztof Wyszyński od ... 09 1998. Kapelani Wojewódzkiego Zespołu Szpitala w Łomży: Rajmund Giszterowicz ... - 31 07 85, Chryzostom Mańczuk 31 07 85 - 05 09 88, Kazimierz Tuszyński 05 09 88 - ..., Zbigniew Konopka od 24 07 89. Ponadto w klasztorze byli inni zakonnicy, mniej związani z obsługą duszpasterską wiernych.

3. Parafia św. Brunona z Kwerfurtu

Do 1992 r. pracował proboszcz i dwaj wikariusze, potem trzech wikariusze. Liczba parafian: 1985 r. - 9400, 1992 r. - 10811, 1993 r. - 9600, 1994 r. - 9200, 1998 r. - 8600.

Proboszcz Henryk Jerzy Jankowski ur. 1 05 36 w Jabłoni Jankowcach, wyśw. 29 06 59 w Łomży. Studia. Wikariusz: Rzekuń, Zambrów, Rajgród, Kulesze Kościelne, Łapy, Kolno. Dnia 26 01 77 biskup zlecił budowę kościoła św. Brunona, od 1 01 82 proboszcz parafii św. Brunona z Kwerfurtu.

Wikariusze: Brakoniecki Krzysztof od 1 09 94, Burzyński Edmund 20 06 81 - 19 06 82, Choromański Zbigniew 1 09 83 - 1 09 85, Grabowski Paweł 19 06 82 - 27 10 82, Juchniewicz Leon 20 06 81 - 19 06 82, Kaczmarczyk Zbigniew 1 07 87 - 1 08

93, Kalinowski Wojciech 1 09 88 - 1 07 89, Krajewski Wojciech Józef 19 06 80 - 1 07 83, Kwiecień Wojciech 1 08 83 - 3 10 85, Mikucki Stanisław 1 09 85 - 1 09 88, Nagórski Dariusz od 1 07 91, Najda Bogdan 1 09 89 - 15 04 92, Niwiński Ryszard 24 06 85 - 1 09 89, Osowiecki Henryk 27 10 82 - 1 09 85, Pupek Stefan 1 09 86 - 1 07 87, Sochacki Eugeniusz 15 04 92 - 17 08 97, Stypułkowski Stanisław 30 06 79 - 20 06 81, Trejnowski Stanisław 17 06 78 - 12 09 78, Uradziński Stanisław 1 07 89 - 5 11 91, Żelaźnicki Kazimierz 12 09 78 - 19 06 80.

4. Parafia Miłosierdzia Bożego

Do 1992 r. pracował tutaj proboszcz i trzech wikariusze, potem czterech wikariuszy. Liczba parafian: 1985 r. - 18000, 1992 r. - 20560, 1994 r. - 22700, 1998 r. - 13000.

Proboszczowie. 1) Radziśław Henryk Ambroziak ur. 22 05 38 w Łętownicy, wyśw. 3 06 62 w Łomży. Wikariusz: Zawady, Lubotyń, studia, profesor Seminarium Duchownego i pracownik Kurii Diecezjalnej w Łomży, 20 06 81 biskup zlecił budowę kościoła w Łomży, 1 12 85 administrator parafii Miłosierdzia Bożego, 30 12 86 - 1 08 98 proboszcz tamże, Małkinia. 2) Jerzy Abramowicz ur. 22 05 52 w Tykocinie, wyśw. 27 05 78 w Łomży. Wikariusz: Brok, studia, pracownik Kurii Biskupiej, kapelan Sióstr Benedyktynek, od 1 08 98 proboszcz Miłosierdzia Bożego.

Wikariusze. Anuszkiewicz Edward 1 09 83 - 1 09 84, Bączyk Witold 1 07 89 - 1 08 91, Bejger Paweł 1 09 95 - 5 05 97, Biały Stanisław 1 07 92 - 1 07 93, Czaplicki Jacek od 25 08 98, Domiński Jan 1 09 94 - 1 09 95, Dylnicki Zdzisław Izidor 1 09 95 - 3 09 97, Kaczmarczyk Edward 1 09 86 - 22 03 89, Karaś Roman od 25 08 98, Kleczkowski Władysław 1 09 86 - 1 03 87, Kłosiński Ryszard 1 09 88 - 1 07 90, Kubrak Janusz 1 09 84 - 1 09 85, Kulesza Józef 19 06 82 - 1 09 83, Laskowski Zygmunt rezydent 1 07 89 - 21 09 91, Leniewski Tadeusz 1 09 88 - 1 07 89, Lesiecki Franciszek 1 09 85 - 1 09 86, Loro Antoni 1 09 86 - 9 04 88, Małż Czesław 1 09 88 - 1 07 92, Mierzejewski Mirosław 1 09 83 - 14 04 84, Milanowski Marek 1 09 87 - 1 09 88, Okuła Jan 19 06 82 - 1 09 83, Olszewski Marian 12 12 81 - 1 09 83, Ozorowski Mieczysław 1 09 92 - 1 09 83, Pac Wiesław 25 08 97 - 25 08 98, Pawłowski Ryszard 1 09 91 - 1 07 92, Płoński Jan 1 07 90 - 1 07 94, Pruszyński Radosław 1 07 92 - 1 09 95, Pupek Stefan 88- 1 07 93 rezydent od 1 07 93 wik., Rowiński Stanisław 1 09 83 - 1 09 85, Siedlecki Tadeusz 1 09 85 - 1 09 86, Skierkowski Marek 1 09 93 - 1 09 94, Sobotka Paweł 3 09 97 - 25 08 98, Sochacki Eugeniusz 22 04 89 - 15 04 95, Sokołowski Jarosław 1 09 94 - 1 09 95, Stawieraj Henryk 1 09 84 - 1 09 85, Sulewski Sławomir 1 09 95 - 25 08 97, Śliwowski Stanisław 25 08 97 - 26 07 98, Turowski Wojciech od 25 08 98, Wądołowski Kazimierz 1 12 91 - 1 07 97, Wojciechowicz Waldemar 15 04 92 - 1 07 92, Wróblewski Krzysztof Janusz 1 09 86 - 1 09 88.

5. Parafia Bożego Ciała

Pracował proboszcz i dwaj wikariusze oraz jeden rezydent. Liczba parafian: 1992 r. - 7400, 1993 r. - 7500, 1994 r. - 6100, 1995 r. - 11000, 1998 r. - 6364.

Proboszcz. Ferdynand Jan Gryszko ur. 5 04 45 w Łupichach, wyśw. 30 05 70 w Łomży. Wikariusz: Jelonki, Kobylin, Augustów, Myszyniec, Piątница. Proboszcz: Pawłówka, 1 07 87 biskup zlecił budowę kościoła w Łomży, 24 09 88 rektor ośrodka duszpasterskiego Bożego Ciała, od 3 12 89 proboszcz tamże.

Wikariusze: Godlewski Andrzej 1 09 89 - 22 06 97, Kapelański Piotr od 31 08 96, Klimaszewski Szymon 1 09 95 - 1 09 96, Kulesza Józef 1 09 88 - 19 09 91, Laskowski Ryszard 21 09 91 - 1 12 91, od 1 12 91 rezydent, Łapiński Dariusz 1 07 93 - 1 09 94, Masłowski Tadeusz 31 08 96 - 25 08 98, Orpik Dariusz 1 09 94 - 1 09 95, Wądołowski Kazimierz 1 12 91 - 1 07 93, Zieliński Robert 12 12 96 - 22 06 97.

6. Parafia Krzyża Świętego

Pracował proboszcz i dwaj wikariusze, od 1998 trzej. Liczba parafian: 1998 r. - 11910. Proboszcz Andrzej Godlewski ur. 22 04 63 w Augustowie, wyśw. 28 05 88 w Łomży. Wikariusz: Czerwin, Łomża Bożego Ciała, 21 09 95 rektor kościoła Krzyża Świętego, od 22 06 97 proboszcz tamże. Wikariusze: Gosk Dariusz od 25 08 98, Jurczak Krzysztof od 1 07 97, Wądołowski Zbigniew od 25 08 98, Zieliński Robert 22 06 97 - 25 08 98.

7. Parafia NMP Częstochowskiej

Jest sam proboszcz. Liczba parafian: 1998 r. - 1910. Proboszcz Eugeniusz Krzysztof Sochacki ur. 1 07 58 w Kolnie, wyśw. 28 05 83 w Łomży. Wikariusz: Lipsk, Myszyniec, Sejny, Łomża Miłosierdzia Bozego, Łomża św. Brunona, od 17 08 97 proboszcz NMP Częstochowskiej.

8. Kupiski

Obsługuje sam proboszcz. Liczba parafian: 1993 r. - 1200, 1995 r. - 1200, 1998 r. - 1198. Proboszcz Henryk Osowiecki ur. 2 01 46 w Kolnie, wyśw. 31 05 80 w Łomży. Wikariusz: Andrzejewo, Grabowo, Łomża św. Brunona, Suwałki, Jasienica, Czarnia k. Myszyńca, Grajewo, Łapy, 29 06 92 rektor ośrodka duszpasterskiego w Kupiskach, od 29 11 92 proboszcz tamże.

9. Kościół Wniebowzięcia NMP

Jest kościołem rektoralnym od 31 12 85. Księża rektorzy: 1) Szczepan Mitros ur. 14 03 48 2 Bargłowie Dwornym, wyśw. 27 05 73 w Łomży. Wikariusz: Sejny, Wizna, Ostrołęka, Zambrów, Mały Płock, pracownik Kurii Biskupiej, 31 12 85 - 1 07 89 rektor kościoła Wniebowzięcia NMP, wyjechał do Brazylii. 2) Tadeusz Rynkiewicz ur. 1 10 55 w Łyse, wyśw. 30 05 81 w Łomży. Wikariusz: Lipniki, Sejny, 23 12 89 - 1 10 90 rektor kościoła Wniebowzięcia NMP. 3) Ludwik Brzostowski ur. 9 03 37 w Kędzierowie, wyśw. 2 04 60 w Łomży. Wikariusz: Burzyn, Jelonki, studia, Augustów, pracownik Kurii Biskupiej i Sądu Biskupiego, 1 10 90 - 15 05 97 rektor kościoła Wniebowzięcia NMP. 4) Stanisław Łupiński ur. 3 07 55 w Łupiance Starej,

wyśw. 29 05 82 w Łomży. Wikariusz: Puchały, profesor Seminarium Duchownego, 15 05 97 - 30 11 97 rektor kościoła Wniebowzięcia NMP. 5) Andrzej Miałchowski ur. 8 10 45 w Hodyszewie, wyżw. 30 10 71 w Łomży. Wikariusz: Raczki, studia, rektor Seminarium Duchownego, od 30 11 97 rektor kościoła Wniebowzięcia NMP.

10. Kościół Sióstr Benedyktynek

Kapelani i rektorzy kościoła: 1) Franciszek Wądołowski ur. 8 12 1880 w Konopkach, wyżw. 15 08 1905 w Sejnach. Pracownik Kurii, profesor Seminarium Duchownego, 21 - 12 09 39 kapelan, zmarł 1940 w obozie niemieckim. 2) Wincenty Krajewski ur. 31 01 04 w Długoborzu Szlacheckim, wyżw. 24 02 29 w Łomży. Wikariusz: Kolno, studia, Łomża, profesor Seminarium Duchownego, 1 10 51 - 1 11 58 kapelan, proboszcz: Raczki, Tykocin, zmarł 17 05 78. 3) Marian Jasionowski ur. 2 07 02 w Łomży, wyżw. 5 10 25 w Łomży. Studia, profesor Seminarium Duchownego, pobyt w ZSRR, powrót 1958, 15 07 59 - 22 09 73 kapelan do śmierci. 4) Bolesław Liszewski ur. 24 03 30 w Solistówce, wyżw. 3 07 55 w Łomży. Studia, wikariusz Wąsosz, Łomża, profesor Seminarium Duchownego, kapelan 1 10 73 - 28 11 91 do śmierci. 5) Jerzy Abramowicz ur. 22 05 52 w Tykocinie, wyżw. 27 05 78 w Łomży. Studia, pracownik Kurii i Seminarium Duchownego, 8 12 91 - 1 07 98 kapelan, proboszcz w Łomży Miłosierdzia Bożego. 6) Franciszek Wróblewski ur. 21 10 44 w Kiewłakach, wyżw. 1 06 68 w Łomży. Wikariusz: Śniadowo, Burzyn, Wiżajny, Rzekuń, Grajewo, studia, wychowawca kleryków Seminarium Duchownego. Proboszcz: Nowa Wieś, Kulesze Kościelne. Pracownik Kurii Biskupiej, od 1 08 98 kapelan Sióstr Benedyktynek¹².

III. ŚWIĄTYNIE

Kościół św. Michała Archanioła zbudowano w latach 1504 - 1525. Jest z cegły otynkowanej tylko w płycinach i na szczytach naw fasady. Długość kościoła wynosi 53 m, szerokość 23 m, najwyższe partie sklepienia 19 m. Obok kościoła stoi dzwonnica wzniesiona z nim w jednym czasie¹³.

Kościół Ojców Kapucynów i klasztor zbudowano w latach 1770 - 1789. Jest z cegły, tynkowany, jednonawowy, o wymiarach: długość 21 m, szerokość 14, wysokość do sklepienia 12 m. W 1859 r. przy nawie od wschodu dobudowano kaplicę.

¹² RUEKD 1927-1939, 1949, 1958-1960. ŁDW 1986-1998. Elenchus cleri saecularis ac regularis dioecesis łomżensis (Spis duchowieństwa świeckiego i zakonnego) z lat 1920-1939. Rocznik Diecezji Łomżyńskiej z lat: 1948-1950, 1953, 1959, 1964, 1972, 1975, 1985, 1992-1995, 1998 (Roczniki 1985 i 1998 zawierają dane szczegółowe o księżach). Archiwum Diecezjalne w Łomży. Akta osobowe poszczególnych księży. Akta parafii łomżyńskich. W. Jemielity, Wyższe Seminarium Duchowne w Łomży 1919-1975. RUEKD 8-10(1975) s. 5-50.

¹³ W. Jemielity, Katedra Łomżyńska, Łomża 1976, stron 53. Tenże, Katedra Łomżyńska, Łomża 1989, stron 32.

Budowę kościoła św. Brunona z Kwerfurtu rozpoczęto w 1977 r., dnia 15 lipca 1978 r. oddano do liturgii część niższą a 20 września 1987 r. część górną. Kościół jest z cegły, tynkowany, o wymiarach: poziom niższy - długość 46 m, szerokość 20 m, wysokość do sklepienia 4 m; poziom wyższy - długość 46 m szerokość 24 m, wysokość do sklepienia 13 m. Obok kościoła wznosi się wieża wysoka 39 m. Oba poziomy kościoła są trójnawowe.

W parafii Miłosierdzia Bożego modlono się początkowo w kaplicy drewnianej. W grudniu 1982 r. przeniesiono nabożeństwa do części podziemnej kościoła murowanego a potem oddano część górną. Kościół jest z czerwonej cegły, o wymiarach części górnej: długość 64 m, szerokość 30 - 40 m, wysokość do sklepienia 23 m, wieża 54 m. Powierzchnia części dolnej wynosi 1480 m kw., z czego 600 m kw. zajmuje kaplica, jest ponadto sala konferencyjna. W parafii Bożego Ciała zbudowano kaplicę drewnianą, która nadal służy wiernym. Posiada wymiary: długość 31 m, szerokość 12 m, wysokość do sklepienia 7,60 m. W 1990 r. rozpoczęto budowę kościoła murowanego. Parafia Krzyża Świętego korzysta z kaplicy murowanej tymczasowej. W 1998 r. rozpoczęto budowę kościoła.

Kościół rektoralny Wniebowzięcia NMP wzniesiono w 1877 r. jako cerkiew prawosławną. Jest w typie architektury rosyjskiej, z cegły, tynkowana, trójnawowa, o wymiarach: długość 32 m, szerokość 18, wysokość do sklepienia 10 m. Na osi głównej wznoszą się dwie osmioboczne wieże wysokie na 24 m. Kościół Sióstr Benedyktynek zbudowano w połowie XIX wieku. Uległ poważnemu zniszczeniu w czasie pierwszej wojny światowej a całkowicie zrujnowaniu podczas drugiej wojny. Odbudowa zespołu poklasztornego trwała do 1955 r. Kościół jest z cegły, tynkowany, o wymiarach: długość 25 m, szerokość 12 m, wysokość do sklepienia 10 m. Do południowej strony kościoła przylega klasztor.

W Kupiskach budowę kościoła rozpoczęto w 1988 r. a 15 sierpnia 1989 r. przekazano do liturgii. Jest z cegły czerwonej, trójnawowy, o wymiarach: długość 28 m, szerokość 15,5 m, wysokość do sklepienia 8 m, wieża 24 m. W 1989 r. rozpoczęto budowę kościoła w Podgórzu, na terenie parafii katedralnej. Jest z cegły, o wymiarach: długość 31 m, szerokość 12 m, wysokość do sklepienia 8 m, wieża 29 m. Na cmentarzu parafialnym pod koniec XIX wieku wyznawcy prawosławia zbudowali kaplicę. Po drugiej wojnie światowej kaplicę przejęli katolicy. Odbywają się w niej ceremonie pogrzebowe dla zmarłych ze wszystkich parafii łomżyńskich. Sam cmentarz parafialny założono około 1797 r. W pamięci starszych mieszkańców Łomży zachował się obraz pojezuickiego kościoła św. Stanisława Kostki. W 1944 r. ustępujące wojsko niemieckie wysadziły go w powietrze. Obecnie na tym miejscu, przy wjeździe do miasta od strony Piątnicy, stoi hotel Polonez¹⁴.

¹⁴ W. Jemielity, Parafie Łomży i okolicy, Łomża 1990, s. 7-24. Tenże, Diecezja Łomżyńska, Łomża 1990, s. 135-147.

ZAKOŃCZENIE

Do lat osiemdziesiątych była w Łomży jedna parafia pod wezwaniem św. Michała Archanioła. Przed 1998 r. powstały nowe: Matki Boskiej Bolesnej, św. Brunona z Kwerfurtu, Miłosierdzia Bożego, Bożego Ciała, Krzyża Świętego, NMP Częstochowskiej i na przedmieściu w Kupiskach św. Jadwigi Śląskiej.

Od lat dwudziestych do końca 1998 r. w parafii św. Michała Archanioła pracowało dziesięciu proboszczów i dziewięćdziesięciu siedmiu wikariuszy; ponadto w okresie międzywojennym byli prefekci związani luźno z parafią, i tych nie wliczono do podanej liczby. Od 1972 r. w parafii Matki Boskiej Bolesnej pracowało siedmiu proboszczów; pomagali inni ojcowie klasztoru łomżyńskiego. W parafii św. Brunona z Kwerfurtu od 1978 r. - jeden proboszcz i dwudziestu wikariuszy. W parafii Miłosierdzia Bożego od 1985 r. - dwóch proboszczów i czterdziestu jeden wikariuszy. W parafii Bożego Ciała od 1988 r. - jeden proboszcz i dziesięciu wikariuszy. W parafii Krzyża Świętego od 1995 r. - jeden proboszcz i czterech wikariuszy. W parafii NMP Częstochowskiej od 1997 r. - jeden proboszcz oraz w parafii św. Jadwigi Śląskiej od 1992 r. - jeden proboszcz. W Łomży były dwa kościoły bez uprawnień parafialnych, ale uczęszczane przez wiernych: Wniebowzięcia NMP od 1985 r. - pięciu duszpasterzy i Sióstr Benedyktynek od 1920 r. - sześciu kapelanów. W opracowaniu nie ujęto księży profesorów Seminarium Duchownego i księży pracujących w Kurii Diecezjalnej, jako nie powiązanych formalnie w życiem parafialnym. W Łomży znajdują się cztery dawne kościoły - św. Michała Archanioła, Matki Boskiej Bolesnej, Wniebowzięcia NMP i Sióstr Benedyktynek. Inne wzniesiono niedawno albo trwa budowa.

Parafie w Łomży są nadal liczne: w 1998 r. Miłosierdzia Bożego 13000, Krzyża Świętego 11910, św. Michała Archanioła 11805, św. Brunona z Kwerfurtu 8600, Bożego Ciała 6364; mniejsze: Ojców Kapucynów 2800, NMP Częstochowskiej 1910, w Kupiskach 1198 wiernych.